

ESTILS

Doctor Apli: el metge, ara a la butxaca

L'anomenada mHealth generarà un mercat de 17,6 bilions d'euros en tres anys

UN HÀBIT EN AUGE
Segons els experts, les aplis de salut empoderen el client, però cal seleccionar-les bé. GETTY IMAGES

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

El doctor Google està esdevenint el doctor Apli. A l'hora de buscar informació ràpida sobre símptomes i remeis, el popular cercador està passant el testimoni a les més de 97.000 aplicacions de salut disponibles al mercat dels dispositius mòbils. Però, a més d'informar, les aplis també permeten controlar l'alimentació, monitorar senyals del cos i fer valoracions personalitzades. Mentre que alguns professionals se les miren amb recel, molts pacients s'hi aboquen perquè els alleuja, i consideren que és com portar el metge a la butxaca. La fal·lera creix, i la Comissió Europea calcula que l'any 2017 un de cada dos usuaris de *smartphones* utilitzarà aplicacions de salut.

"Les aplis empoderen el pacient", afirma Joan Cornet, director del centre mHealth de la fundació Mobile World Capital Barcelona (MWCB). Potser aquest empoderament és el que impulsa un sector, el de l'mHealth, que segons la Comis-

sió Europea generarà el 2017 un mercat de 17,6 bilions d'euros, el 30% del qual radicarà a Europa. El mòbil és una eina privilegiada de control i prevenció sanitàries perquè sempre va amb els pacients. A Catalunya, segons explica Cornet, es farà una prova pilot en les setmanes vinents per accedir a la carpeta de salut a través del telèfon o l'iPad. La prova vol garantir la seguretat de la informació amb un nou tipus de SIM que tingui dos accessos i, per tant, dos codis personals, un com a client i un com a pacient.

Per Cornet, les aplicacions permeten als pacients "gestionar millor la seva salut o la seva malaltia". Precisament per aquest motiu Víctor Bautista va crear SocialDiabetes. Al Víctor li van diagnosticar diabetis fa uns anys. Després de buscar infructuosament una eina útil per al seu dia a dia, va crear la seva pròpia. El que va començar com "l'aplicació del Víctor" ja suma més de 60.000 descàrregues arreu. L'eina permet als diabètics calcular la quantitat d'insulina que necessiten en funció del que mengen. "Treballem sobre la pauta que ha prescrit el metge. Però si un dia et permet

Tendència
Google passa el testimoni a més de 97.000 aplis mòbils de salut

Prevenció
Cal anar amb compte: el 80% de les aplis de salut són de mala qualitat

un caprici, introdueixes la quantitat de carbohidrats que menjaràs i l'aplicació et fa el càlcul per compensar-ho", explica el Víctor. L'eina està revisada per un equip mèdic, però no totes ho estan. De fet, un estudi de la Universitat Complutense de Madrid centrat en aplicacions de nutrició va determinar que el 80% eren de mala qualitat.

Claus per a la fiabilitat

Com es pot saber del cert quines aplicacions de salut són fiables? Per Cornet i Bautista els comentaris dels usuaris i el nombre de descàrregues resulten bons indicadors, tot i que un estudi de l'IMS Institute for Healthcare Informatics diu que més del 50% de les aplis de salut tenen menys de 500 descàrregues. "Et pots trobar aplis que t'enganyin i aplis realment bones que no coneix ningú", adverteix el Víctor. Olga Montaña, del departament d'innovació de l'Hospital Sant Joan de Déu, dona tres consells. En primer lloc, comprovar si s'és el públic objectiu -hi ha aplicacions per a nens, per a gent gran, per a metges-. En segon lloc, cal revisar si l'aplicació dona prou garanties de privacitat i,

finalment, esbrinar si al darrere del producte hi ha un metge.

"El problema en aquests moments és que no hi ha organismes oficials que estiguin acreditats i capacitats per avaluar les aplis", comenta Cornet. Actualment, hi ha diversos catàlegs en què es recomanen aplicacions. N'han desenvolupat un, entre altres institucions, la MWCB i l'Hospital Sant Joan de Déu a través de la seva plataforma Faros o la Fundació TicSalut. El departament de Salut atorga el segell iSalut si es compleixen determinats estàndards i també ho fan agències com l'Agència de Qualitat Sanitària d'Andalusia, que dona el distintiu App Saludable. Però no hi ha cap segell comú i internacional.

La MWCB intenta consensuar entre la indústria de les aplis i els professionals de la salut un model d'avaluació internacional, però, des de l'Hospital Sant Joan de Déu, Jorge Juan Fernández, director de l'àrea d'eHealth, ho veu complicat. De fet, l'avaluació de les aplis no és fàcil: en surten moltes de noves al mercat i caldria revisar-ne també cada actualització. "La medicina occidental està basada en l'evidència.

Com poden prescriure els doctors una apli del cor si no tenen evidències que funciona bé?”, fa Cornet.

Receptar aplicacions mòbils?

La dificultat d’avaluació clínica alimenta les reticències i Fernández adverteix que fins i tot “molts professionals pensen que la tecnologia els allunyarà dels pacients”. Però ell mateix ho desmenteix: “La tecnologia aparta del camí allò que no té valor afegit i fa que la consulta guanyi per la part més humana”. Un estudi de PricewaterhouseCoopers per a la UE assenyala que l’mHealth estalviaria temps als metges per tractar 126 milions de pacients addicionals i reduiria la despesa sanitària al Vell Continent en 76.000 milions d’euros el 2017. Fernández explica que a l’hospital han notat un increment de pacients que consulten els facultatius sobre aplis.

Cornet apunta com a altres reptes de l’mHealth garantir que l’aplicació comuniqui de manera segura el pacient i el metge, i resoldre’n el finançament: ¿les aplis que

es receptin les ha de pagar el pacient o Salut? Malgrat aquests debats, els experts no dubten dels avantatges: poden monitorar pacients crònics i ajudar a descongestionar el sistema de salut. Precisament per això va néixer iPediatrics, una aplicació supervisada per metges de l’Hospital Sant Joan de Déu. “Els metges van veure que els pares primerencs, davant de qualsevol eventualitat, acaben a urgències”, explica Fernández.

“En el fons, tot això no és només tecnologia; és un canvi de sistema de provisió de salut”, subratlla Cornet. Víctor Bautista explica el cas d’un esportista diabètic que va voler fer una travessa pel desert i va estar comunicat en tot moment amb el seu metge a València a través de SocialDiabetes. Això el va tranquil·litzar. I al Víctor, com a usuari, l’apli també l’asserena: “Estar més ben controlat significa que viuré millor. Les aplis de salut són més que una moda passatgera, són el futur. Per als diabètics, és com portar el teu metge a la butxaca”. ■

3 aplicacions mòbils de qualitat

Les aplicacions mòbils de salut poden ajudar en la prevenció i el diagnòstic, aporten informació o monitoren comportaments com ara el que mengem i l’exercici físic que fem en el nostre dia a dia. Segons un informe elaborat per The App Date, de les aplicacions de salut disponibles en castellà, la majoria –el 24% del total– són merament informatives. La gratuïtat –amb el 66% dels casos– també s’imposa al pagament.

iPediatrics

PER A MARES I PARES DE NADONS FINS A 1 ANY

Els pares i les mares poden introduir el que li passa al seu nadó a l’aplicació i, malgrat que l’eina no dóna cap diagnòstic, sí que avalua la gravetat amb un semàfor. Si s’encén el vermell, cal atenció mèdica immediata; si la llum és groga, pot esperar 24 hores, i si és verda indica que no hi ha cap perill. Tres pediatres de l’Hospital Sant Joan de Déu estan darrere d’aquesta aplicació disponible per als sistemes operatius iOS i Android.

Foodlinker

PER A AL·LÈRGIES I INTOLERÀNCIES ALIMENTÀRIES

Impulsada també per l’Hospital Sant Joan de Déu, està encara en proves. Permet a persones amb al·lèrgies o intoleràncies alimentàries saber si poden o no consumir un producte. Funciona escanejant amb el mòbil el codi de barres dels aliments. Vol incrementar el ventall de productes que consumeixen els nens amb intoleràncies. Altres aplicacions són Fooducate i iFood Diary, les dues recomanades per l’àrea mHealth de la MWCB.

SocialDiabetes

PER ALS QUE PATEIXEN DIABETIS

SocialDiabetes està disponible en 10 idiomes per a Android i iOS. L’aplicació, revisada per metges i amb el distintiu CE (Conformitat Europea, que confirma que s’ajusta a les lleis europees), té una versió gratuïta i una de pagament que permet la comunicació directa de metge i diabètic. El 2012 va guanyar el premi Unesco WSA de salut mòbil. Una altra aplicació per a diabètics amb el segell iSalut del departament de Salut és Medical Guard Diabetes.